Raad van de
Europese Unie

Brussel, 20 november 2026
(OR. en)

15598/26

SPORT 50
CULT 140

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over traditionele sporten en spelen als levende uiting van het cultureel erfgoed van Europa en als motor voor inclusieve deelname aan lichaamsbeweging

De delegaties vinden in de bijlage de bovengenoemde conclusies, die de Raad (Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport) tijdens zijn zitting van 20 november 2026 heeft goedgekeurd.

BIJLAGE

Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over traditionele sporten en spelen als levende uiting van het cultureel erfgoed van Europa en als motor voor inclusieve deelname aan lichaamsbeweging

DE RAAD EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN VAN DE LIDSTATEN, IN HET KADER VAN DE RAAD BIJEEN,

OVERWEGENDE DAT VOOR DE TOEPASSING VAN DEZE CONCLUSIES:

1. Traditionele sporten en spelen kunnen worden opgevat als fysieke, competitieve of niet-competitieve activiteiten en recreatieve activiteiten die deel uitmaken van de diversiteit van het immaterieel cultureel erfgoed; zij worden individueel of collectief beoefend, zijn geworteld in regionale of lokale gemeenschappen en identiteiten, worden van generatie op generatie doorgegeven en zijn gebaseerd op regels die door de gemeenschap die ze beoefent, worden aanvaard.

2. Traditionele sporten en spelen zijn dynamisch en dragen bij tot culturele continuïteit en identiteit, gedeelde waarden en sociale cohesie. Het is van essentieel belang dat ze, om te kunnen blijven bestaan en te worden overgedragen als levende culturele en sportpraktijken, toegankelijk en beschikbaar zijn voor de jongere generaties.

HERINNEREND AAN:

3. Artikel 6 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), waarin is bepaald dat de Europese Unie bevoegd is om het optreden van de lidstaten op het gebied van sport te ondersteunen, te coördineren of aan te vullen. Artikel 165 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), op grond waarvan de Unie bijdraagt tot de bevordering van de Europese inzet op sportgebied, rekening houdend met haar specifieke kenmerken, haar op vrijwilligerswerk berustende structuren en haar sociale en educatieve functie. Artikel 167 VWEU bepaalt dat de Unie bijdraagt tot de ontplooiing van de culturen van de lidstaten onder eerbiediging van de nationale en regionale verscheidenheid van die culturen, maar ook de nadruk leggend op het gemeenschappelijk cultureel erfgoed.

4. Het werkplan van de Europese Unie voor sport 2024-2027, dat traditionele sporten noemt onder het prioriteitsgebied inzake de integriteit en waarden in de sport.

5. De opname van bepaalde traditionele sporten op de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid van de Unesco en het bestaan van nationale inventarissen van immaterieel cultureel erfgoed, die bepaalde traditionele sporten en spelen bevatten.

6. De politieke context waarnaar in de bijlage bij deze conclusies wordt verwezen.

BENADRUKKEND HETGEEN VOLGT:

7. Gezien hun lokale en gemeenschapsgerichte organisatie kunnen traditionele sporten en spelen een belangrijke rol spelen bij de bevordering van een leven lang lichaamsbeweging voor iedereen en actief ouder worden, en er zo toe bijdragen dat die sporten en spelen binnen lokale gemeenschappen beoefend blijven worden. Traditionele sporten en spelen kunnen ook belangrijke voordelen op het gebied van de lichamelijke en geestelijke gezondheid en het welzijn opleveren voor de mensen die erbij betrokken zijn.

8. Organisaties die betrokken zijn bij traditionele sporten en spelen, zijn vaak door vrijwilligers geleide structuren die bijdragen tot zowel de sociale veerkracht als de veerkracht van de gemeenschap.

9. Deelname aan traditionele sporten en spelen kan bijvoorbeeld een gunstige uitwerking hebben op sociale cohesie en veerkracht, intergenerationele participatie en uitwisseling, milieubewustzijn, onderwijs, toerisme, regionale ontwikkeling, de vitaliteit van landelijke en afgelegen gebieden, het behoud van lokale tradities en cultureel erfgoed en actief burgerschap.

10. Traditionele sporten en spelen kunnen bijdragen tot een grotere verscheidenheid aan manieren waarop mensen bewegen, spelen en met elkaar omgaan. Het deelnemen aan traditionele sporten en spelen kan bij kinderen en jongeren de basis leggen voor gezonde leefgewoonten die een leven lang kunnen aanhouden, onder meer door mogelijkheden voor dagelijkse lichaamsbeweging te stimuleren.

11. Traditionele sporten en spelen kunnen een rol spelen bij het versterken van de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel, aangezien zij veel van de kernwaarden ervan belichamen, zoals inclusiviteit, integriteit van de sport, gendergelijkheid, betrokkenheid van de gemeenschap en culturele diversiteit, die aan dit model ten grondslag liggen.

12. Onderzoek van de Europese Commissie[1] naar traditionele sporten en spelen toont de uitdagingen aan waarmee traditionele sporten en spelen worden geconfronteerd bij het aantrekken van nieuwe deelnemers, onder meer als gevolg van verstedelijking, een gebrek aan financiële en personele middelen en beperkte zichtbaarheid buiten hun gebieden van herkomst.

VERZOEKEN DE LIDSTATEN OM OP HET PASSENDE NIVEAU:

13. De bekendheid van traditionele sporten en spelen te bevorderen als onderdeel van de diversiteit aan sporten en het immaterieel cultureel erfgoed van Europa, bijvoorbeeld door traditionele sporten en spelen zowel op nationaal als op regionaal niveau in kaart te brengen of door, waar passend en in overeenstemming met de nationale omstandigheden, hun bijdrage aan het nationale sport- en cultuurbeleid te erkennen.

14. De uitwisseling van informatie en goede praktijken met betrekking tot de erkenning van traditionele sporten en spelen te faciliteren, met volledige inachtneming van de nationale bevoegdheden en procedures, en aldus bij te dragen tot de bescherming en bevordering van het gedeelde cultureel erfgoed van Europa.

15. Vrijwilligerswerk en gemeenschapsgerichte bestuursstructuren te ondersteunen die traditionele sporten en spelen in stand houden, beschermen en overdragen, zonder onnodige administratieve rompslomp te creëren.

16. Initiatieven te ondersteunen die erop gericht zijn kinderen en jongeren bewuster te maken en de pool van potentiële beoefenaars van traditionele sporten en spelen uit te breiden, onder meer, in voorkomend geval en in overeenstemming met de nationale onderwijsstelsels, via onderwijs, jongerenorganisaties en gemeenschapsgerichte activiteiten, waarbij de waarde van intergenerationele overdracht wordt benadrukt.

---

[1] Europese Commissie: directoraat-generaal Onderwijs, Jongerenzaken, Sport en Cultuur, *Mapping of traditional sports and games (TSG) in Europe — Final report*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2016.

17. Inclusieve deelname aan en toegang tot traditionele sporten en spelen aan te moedigen overeenkomstig de gronden voor non-discriminatie die worden genoemd in artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de EU, waarin is bepaald dat elke discriminatie, met name op grond van geslacht, ras, kleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuigingen, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, een handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid, verboden is.

18. Te overwegen om, waar passend en in overeenstemming met de nationale wetgeving en procedures, traditionele sporten en spelen op te nemen in de nationale inventarissen van immaterieel cultureel erfgoed.

19. Samenwerkingsinitiatieven, op vrijwillige basis, met betrekking tot traditionele sporten en spelen aan te moedigen, met inbegrip van grensoverschrijdende uitwisselingen van goede praktijken, digitale platforms en evenementen, en, in voorkomend geval en in overeenstemming met de nationale procedures, kennis te nemen van het bestaan en de natuurlijke ontwikkeling van andere Europese traditionele sporten en spelen op het nationale grondgebied. Soortgelijke of verwante vormen van traditionele sporten en spelen zijn te vinden in verschillende lidstaten en regio's, maken historische en culturele banden door heel Europa zichtbaar en bieden mogelijkheden voor grensoverschrijdende uitwisseling, leren en samenwerking.

20. De samenwerking te bevorderen en te versterken met Europese en internationale organisaties of instellingen die betrokken zijn bij traditionele sporten en spelen, zoals Unesco en de Raad van Europa, die intergouvernementele samenwerking op sportgebied bevorderen en sport onder de aandacht brengen als middel om het Europees erfgoed, de Europese cultuur en de Europese geschiedenis te promoten.

VERZOEKEN DE COMMISSIE OM, OVEREENKOMSTIG HET SUBSIDIARITEITS-BEGINSEL EN BINNEN HAAR BEVOEGDHEDEN:

21. De deelname aan traditionele sporten en spelen te ondersteunen door middel van relevante initiatieven van de Unie, waaronder de Europese Week van de Sport en het Europees Sportforum. Waar passend opties te overwegen om de beoefening en overdracht van traditionele sporten en spelen aan te moedigen en de interculturele dialoog te versterken of traditionele sporten en spelen onder de aandacht te brengen als thema voor nieuwe of bestaande evenementen.

22. De uitwisseling van goede praktijken te vergemakkelijken, bijvoorbeeld via deskundigen-groepen en peer-learningactiviteiten, met inbegrip van de uitwisseling van kennis over de bescherming, het bestuur en de duurzame ontwikkeling van traditionele sporten en spelen.

23. Mogelijkheden te verkennen om de samenwerking op EU-niveau tussen de relevante beleidsterreinen sport, cultureel erfgoed, intergenerationele rechtvaardigheid en onderwijs te versterken, met volledige inachtneming van de bevoegdheden van de lidstaten.

24. Waar passend steun te verlenen aan projecten met betrekking tot traditionele sporten en spelen in het kader van de huidige relevante financieringsinitiatieven van de Unie, met inbegrip van sportacties van Erasmus+, het Europees Sociaal Fonds Plus en andere relevante instrumenten.

VERZOEKEN DE SPORTWERELD, DE GEMEENSCHAP VAN TRADITIONELE SPORTEN EN SPELEN EN ANDERE BELANGHEBBENDEN OM, MET INACHTNEMING VAN HUN AUTONOMIE:

25. Inclusieve deelname aan en toegang tot traditionele sporten en spelen te bevorderen.

26. De normen inzake het bestuur, de bescherming en de integriteit binnen de structuren voor traditionele sporten en spelen te versterken, in samenwerking met andere segmenten van de sportsector.

27. Samen te werken met overheidsinstanties om de zichtbaarheid, toegankelijkheid en duurzaamheid van traditionele sporten en spelen te verbeteren, onder meer door het gebruik van digitale en innovatieve communicatiemiddelen en de ontwikkeling van documentatie ter ondersteuning van de overdracht ervan tussen generaties.

28. Grensoverschrijdende netwerkvorming en samenwerking met betrekking tot traditionele sporten en spelen aan te moedigen.

CONTEXTDOCUMENTEN

Wetgevings- en beleidskader van de EU

– Resolutie van het Europees Parlement van 7 oktober 2025 over de rol van EU-beleid bij het vormgeven van het Europese sportmodel (2025/2035(INI)) (PB C, C/2026/1521, 15.4.2026, ELI: *http://data.europa.eu/eli/C/2026/1521/oj*).

– Conclusies van de Raad van 27 november 2023 getiteld “De Agenda 2030 ontwikkelen om de doelstellingen te halen: de lokalisering van de SDG’s versnellen” (doc. 15939/23).

– Conclusies van de Raad van 21 november 2023 over een sociale, groene en digitale transitie (doc. 15732/23).

– Conclusies van de Raad van 4 april 2022 over sport en lichaamsbeweging als veelbelovende factoren voor gedragsverandering ten behoeve van duurzame ontwikkeling (PB C 170 van 25.4.2022, blz. 1).

– Resolutie van de Raad van 30 november 2021 over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel (PB C 501 van 13.12.2021, blz. 1).

– Conclusies van de Raad van 30 november 2021 over lichaamsbeweging het hele leven lang (PB C 501 I van 13.12.2021, blz. 1).

– Conclusies van de Raad van 18 mei 2021 over sportinnovatie (PB C 212 van 4.6.2021, blz. 2).

– Resolutie van de Raad van 22 november 2019 over de culturele dimensie van duurzame ontwikkeling (PB C 410 van 6.12.2019, blz. 1).

– Conclusies van de Raad van 24 mei 2018 over het bevorderen van de gemeenschappelijke waarden van de EU door middel van sport (PB C 196 van 8.6.2018, blz. 23).

– Conclusies van de Raad van 22 november 2016 over sportdiplomatie (PB C 467 van 15.12.2016, blz. 12).

– Europese Commissie: directoraat-generaal Onderwijs, Jongerenzaken, Sport en Cultuur, *Mapping of traditional sports and games (TSG) in Europe – Final report*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2016.

– Conclusies van de Raad van 24 november 2015 over het stimuleren van motorische vaardigheden, lichaamsbeweging en sportactiviteiten bij kinderen (PB C 417 van 15.12.2015, blz. 46).

– Conclusies van de Raad van 19 mei 2015 over het optimaal benutten van breedtesport in de ontwikkeling van transversale vaardigheden, met name bij jongeren (PB C 172 van 27.5.2015, blz. 8).

– Conclusies van de Raad van 21 mei 2014 over gendergelijkheid in de sport (PB C 183 van 14.6.2014, blz. 39).

– Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (PB C 326 van 26.10.2012, blz. 391).

Documenten van andere organisaties

– Unesco, *MINEPS VII Outcome Document: Fit for Life Alliance*, aangenomen tijdens de zevende internationale conferentie van ministers en hooggeplaatste ambtenaren bevoegd voor lichamelijke opvoeding en sport (MINEPS VII), Bakoe, 29 juni 2023.

– Het herziene Europees Handvest voor de sport van de Raad van Europa (CM/Rec (2021)5).

– Unesco, *International Charter of Physical Education, Physical Activity and Sport* (2015).

– Unesco, *Final Report of the Second Collective Consultation on the Safeguarding and Promotion of Traditional Games and Sports*, Teheran, Islamitische Republiek Iran, 16-20 januari 2009.

– Raad van Europa, *Resolution CM/Res(2007)8, establishing the Enlarged Partial Agreement on Sport (EPAS)*.

– Algemene Conferentie van de Unesco, *Resolution 33 C/21 on Traditional Games and Sports*, aangenomen tijdens haar 33e zitting, Parijs, 2005.

– Unesco, Verdrag inzake de bescherming van immaterieel cultureel erfgoed (2003).

– Unesco, Verklaring van Punta del Este, aangenomen door de derde internationale conferentie van ministers en hooggeplaatste ambtenaren bevoegd voor lichamelijke opvoeding en sport (MINEPS III), Punta del Este, Uruguay, 30 november–3 december 1999.